

Referens
Lotta Kvist

Granskningsutlåtande för detaljplan Grindstugan (del av fastigheten Snäckstavik 3:110), plan.nr.

Ärendet

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggnation av ca 40 bostadsenheter i form av enbostadshus, parhus, radhus och kedjehus inom del av fastigheten Snäckstavik 3:110.

Granskning

Planförslaget har ställts ut för granskning under tiden 5 juli 2021 till och med 19 augusti 2021. Samtliga planhandlingar har funnits tillgängliga i kommunalhuset samt på kommunens hemsida under denna tid. Förslaget har även skickats till alla berörda remissinstanser, fastighetsägare och hyresgäster enligt upprättad sändlista.

Antagande

Planförslaget antogs av samhällsbyggnadsnämnden 2022-04-05.

Upphävande

Länsstyrelsen upphävde beslutet att anta detaljplanen 2022-07-13.

Inkomna synpunkter

Totalt har 13 yttranden kommit in under granskningen. Samtliga finns att tillgå i sin helhet på samhällsbyggnadsförvaltningen.

Efter Granskning har följande kompletterande utredningar utförts:

- Artskyddsinventering 2021-12-15. Inventeringen resulterade i att planområdet har anpassats och flera bostadstomter har blivit mindre för att skydda observerade prioriterade arter enligt artskyddsförordningen.
- Fågelinventering 2021-07-17, Eco Scandia
- Fladdermusinventering 2021-09-15, Eco Scandia
- Bullerutredning 2022-01-12. Utredningen visar att kraven enligt Trafikbullerförordningen på trafikbuller vid fasad samt på uteplats innehålls för torpet Grindstugan samt övriga planerade bostäder inom planområdet.
- Geotekniskt utlåtande/förtydligande 2022-02-16. Utlåtandet klarlägger att markanvändningen är lämplig utifrån markens beskaffenhet och att stabiliteten i området är tillfredsställande för planerad bebyggelse.
- PM Framtida dagvattenförhållanden 2022-02-21.
- PM - Bergsyn av Grindstugan (WSP 2022-05-19). (Denna utredning gjordes efter antagande och innan upphävande av beslut om antagande).

Förändringar av planförslaget efter granskning:

- E-området har flyttats i samråd med Vattenfall.
- Angöringen från planområdet till väg 570 är korrigerad och avstämd med Trafikverket.
- Träd har fällts för att få en godkänd siktlinje vid angöringen från planområdet till väg 570 i samråd med Trafikverket.
- Avskärande diken har lagts in på västra sidan av planområdet.
- Plangränsen har justerats så att de avskärande dikena ska få plats.
- De avskärande dikena på östra sidan har flyttats så de har 5 meter till närmsta fornlämning.
- En översilningsyta ska anordnas öster om torpet Grindstugan.
- Exploatören har kommit överens med Trafikverket om att få använda deras dagvattentrummor under väg 570 för att leda bort dagvatten från planområdet under förutsättning att dagvattenflödena inte ökar.

Beslut att upphäva antagen detaljplan

Länsstyrelsen i Stockholms län upphävde 2022-07-13 med stöd av 11 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, Samhällsbyggnadsnämnden i Botkyrka kommuns beslut (som togs 2022-04-05), att anta detaljplan för Grindstugan, del av Snäckstavik 3:110.

Motiv för beslutet

Av planhandlingarna och genomförda utredningar framgår att risk för blocknedfall finns inom delar av planområdet. I PM - Bergsyn av Grindstugan (WSP 2022-05-19) ges rekommendationen att de delar av bergslänten som ligger närmst det planerade bostadsområdet besiktigas och att eventuella lösa block tas ner eller låses med bergbult. Länsstyrelsen kan dock konstatera att riskerna för blocknedfall inte är omhändertagna inom planprocessen och före antagandebeslutet. Kommunen har därmed inte säkerställt att marken är lämplig för planerad bebyggelse med hänsyn till risker för människors säkerhet och risk för olyckor.

Efter upphävande har följande komplaterande utredningar utförts:

- Handlingsplan sprängning 23-02-24, Tyréns
- Utredning bergförstärkning 23-03-03, Tyréns

Förändringar till följd av Länsstyrelsens upphävande

- De lösa blocken som identifierats i PM - Bergsyn av Grindstugan (WSP 2022-05-19) har låsts fast med bergbult.

Övriga förändringar av planförslaget efter upphävande:

- Botkyrka kommun kommer inte att bekosta en gång- och cykelväg längs med 570 eller en busskur vid busstation Bergavägen, kommunen har ändrat sig eftersom det blir för kostsamt. Detaljplanen möjliggör för att en enklare grusad gång- och cykelväg anläggs längs med väg 570 inom aktuellt planområde. Skogsbolaget Snäckstavik äger all mark bort till busstation Bergavägen och kan upplåta marken för en enklare icke vinterunderhållen, icke upplyst gång- och cykelväg bort till busstation Bergavägen samt en busskur. Detta kommer i så fall vara en gång- och cykelväg och en busskur med enskilt huvudmannskap som bekostas och driftas av en samfällighet. Om Kagghamra vägförening är intresserade av att samfinansiera med samfälligheten kan gång- och cykelvägen fortsätta till Kagghamra tomtområde.
- Plushöjder har införts i plankartan.

- Ett förtydligande har gjorts i plankartan att det endast får finnas en bostad per huvudbyggnad eller parhus-, radhus eller kedjehusenhet samt en huvudbyggnad per fastighet där endast enbostadshus tillåts.

Tillsyn enligt artskyddsförordningen gällande detaljplanen Grindstugans förenlighet med artskyddsförordningen

Med anledning av att Länsstyrelsen i planprocessen bedömt att kommunen inte visat att aktuell detaljplan är förenlig med artskyddsförordningen (2007:845), upprättades den 16 maj 2022 aktuellt tillsynsärende. Vidare begärdes i en skrivelse daterad den 27 maj 2022 ett flertal kompletterande redovisningar och bedömningar in i de delar som avsåg detaljplanens förenlighet med artskyddsförordningen.

Efter att Länsstyrelsen inkommit med skrivelsen ovan skedde en skogsavverkning inom planområdet vilket förändrade de lokala förhållande varför en andra naturvärdesinventering utfördes.

Kompletterande utredningar gällande artskydd:

- PM – Kompletterande inventering av skyddsklassade arter 2023-10-12, Ecoscandia.
- PM Fågelinventering, kompletterande besök. Sekretess. 2023-07-25, Calluna AB
- Fladdermusinventering nr 2 (efter skogsavverkning) 2023-09-18, WSP
- Duvhöksinventering 2023-09-28, Naturcentrum AB
- Naturvärdesinventering nr 2 (efter skogsavverkning) 2023-10-29, Pelagia Nature & Environment AB
- Artskyddsutredning nr 2 (efter skogsavverkning) 2023-10-31, Pelagia Nature & Environment AB
- Bilaga A, komplettering av: Grindstugan – Ekosystemtjänster och skötsel, 2023-11-08, Pelagia

Förändringar av planförslaget efter kompletterande utredningar gällande artskydd:

- Planbeskrivningens del om artskydd har uppdaterats efter en skogsavverkning.
- Planbeskrivningens del om ekosystemtjänster och skötselprogram har uppdaterats med information om tvingande och rekommenderade åtgärder för fågeln entita och fladdermus.

- Genomförandedelen kompletteras med att inga åtgärder utförs i vattenmiljöer som potentiellt kan utgöra fortplantingsområde för grodor eller salamandrar under känslig tid.

Inkomna yttranden under granskning

Nummer	Avsändare	Datum	Sida
G1	Ej sakägare. SBF/2018:00213-71	2021-07-06	4
G2	Skanova. SBF/2018:00213-74	2021-07-13	4
G3	SFAB. SBF/2018:00213-75	2021-07-13	4
G4	Ej sakägare. SBF/2018:00213-78	2021-07-19	4
G5	Lantmäteriet. SBF/2018:00213-81	2021-07-26	7
G6	Förpacknings- och Tidningsinsamlingen, FTI, SBF/2018:00213-84	2021-08-09	8
G7	Kommunledningsförvaltningen, SBF/2018:00213-	2021-08-18	8
G8	Kagghamra Tomtägare- och Kagghamra Samfällighetsförening, SBF/2018:00213-87	2021-08-19	10
G9	Trafikförvaltningen. SBF/2018:00213-88	2021-08-23	11
G10	Miljö- och hälsoskyddsnämnden. SBF/2018:00213-89	2021-08-26	12
G11	Vattenfall Eldistribution AB. SBF/2018:00213-90	2021-08-27	14
G12	Trafikverket. SBF/2018:00213-89	2021-09-17	14
G13	Länsstyrelsen. SBF/2018:002013-92	2021-09-29	18

G1. Ej sakägare. SBF/2018:00213–71

Godkänner planförslaget. Trevligt och bra för utvecklingen i södra kommundelen.

Kommentar: Noteras

G2. Skanova. SBF/2018:00213–74

Skanova har luftförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Kommentar: Noteras

G3. SFAB. SBF/2018:00213–75

SFAB har ingen erinran.

G4. Ej sakägare. SBF/2018:00213–78

Intressant att det var flera myndigheter som ”håller med mig” i min oro avseende artskyddet och resonemang om trafiksäkerheten på väg 570/569 och det ser inte heller ut som några medel för breddning av vägen finns planerad inom den närmaste tiden.

Vill gärna kommentera inledningen i Botkyrka kommuns Översiktsplan 2040 som ni anser efterlevs i det nya planförslaget för Grindstugan. Översiktsplanen som är beslutad på högsta nivå inom kommunen ger uppenbarligen möjlighet till större avsteg och tolkningar när så passar in i kommunens olika planer och projekt. Av nedan fem planeringsstrategier i inledningen av Översiktsplanen anser jag att kommunen gör avsteg från tre av dem (1, 2 och 4) i detta fall. Inte bara med det nya förslaget utan att det medför även försämringar för oss som

redan bosatt oss ute på landsbygden för att få vara nära naturen och för lugnets skull.

Fem planeringsstrategier leder oss rätt

1. Leva klimatsmart

Vi vill göra det lätt att åka med kollektivtrafiken, gå och cykla. Med en mer utbyggd kollektivtrafik vill vi minska klimatpåverkan, trängsel, föroreningar och buller. Det måste gå att leva utan egen bil. Botkyrka ska erbjuda fler storskadnåra upplevelser, för upplevelser är klimatsmart. Vi vill också skydda jordbruksmarken och möjligheten att hitta rent vatten även i framtiden. De klimatsmarta alternativen bidrar även till en bättre folkhälsa.

2. Plats att växa

Botkyrka ska ge plats för nya invånare utan att vi fortsätter att bygga i natur och på jordbruksmark. Därför vill vi bygga nytt i redan bebyggda områden, nära kollektivtrafiken. Vi vill ge plats för 20 000 nya bostäder och 15 000 nya jobb inom de närmaste 30 åren. Bostäderna ska blandas med arbetsplatser, service och affärer. Fler bostäder och verksamheter i stadsdelarna kommer också bidra till ett större utbud av aktiviteter. Kopplingarna mellan olika stadsdelar ska bli bättre.

3. Hemma i storstaden

Botkyrka ska känna sig hemma i Botkyrka och i storstaden. Därför behövs både bra mötesplatser i Botkyrka och goda förbindelser med övriga Stockholm, framför allt genom en utbyggd kollektivtrafik. Det ska vara lätt att ta sig fram inom Botkyrkans stadsdelar, mellan olika områden i Botkyrka och till viktiga platser i Storstockholm. Goda förbindelser gör det möjligt att söka jobb i ett större område och pendla till jobbet. Alla stadsdelar behöver ett utbud av service och mötesplatser inom- och utombus, där man blir sedd och ser andra, där man träffas.

4. Nära till storskadnatur

Naturen, sjöarna och landsbygden är en tillgång. Vi vill göra det lättare att komma ut i naturen för att motionera eller för att bara uppleva tystnad, avskildhet och lugn. Det ska finnas parker och gröna promenadstråk i alla stadsdelar. Så långt som möjligt ska vi bevara landsbygden och bara bygga nytt bland redan befintlig bebyggelse. Vi vill stärka sambanden inom och mellan de stora sammanhängande grönområdena. Vi behöver skydda de artrika ekosystemen, dricksvattenförsörjningen och Botkyrkabornas behov av stränderna. Därför vill vi att ny bebyggelse vid vatten ska hålla avstånd till stranden – främst nära tätorterna.

5. Utrymme för kreativitet

Alla som bor och verkar i Botkyrka ska få möjlighet att förverkliga idéer och mötas på kontrastrika platser. Det ska finnas plats för nytänkande, oväntade idéer och öfikheter. Som kommun ska vi säga ja till fler individuella initiativ – både från medborgare och företag. I vår planering ska vi ta vara på Botkyrkabornas kunskap och ge utrymme för kreativitet. Följande centrum i Botkyrka ska stärkas: Hallunda-Alby-Eriksberg och stråken däremellan, Fittja, Tullinge, Tumba och Värsta.

- Tjänsteskrivelse daterad 20 maj 2021.

Miljökonsekvenser Förvaltningen har bedömt att planförslagets genomförande inte innebär någon betydande miljöpåverkan.

En artskyddsutredning ska genomföras och den är inte klar, det borde vara rimligare att göra en bedömning när den är utredd?

- Belyst Gång- och cykelbana (GC bana)

Jag vill veta hur kommunen planerar att dra den nya GC bana från Kagghamra via Grindstugan till väg 569 och busshållplats Bergavägen? Har någon på planenheten fysiskt varit på plats vid busshållplatsen Bergavägen? Som bilist att göra en vänstersväng från väg 569 till väg 570 är med livet som insats varje gång. Bilar och MC till och från Skansundet samt tung trafik till/från Himmerfjärdsverket håller sällan hastigheten (50 km/h vid hållplatsen) och sikten är i stort sett obefintlig i kurvorna. Att låta skolbarn vistas och passera på

vägen och ta sig från busshållplatsen på motsatta sidan till cykelbanan är med livet som insats! Inga barn ska behöva exponeras för denna risk!
Som fast boende i Kagghamra sedan många år kan jag också intyga om ett ökat intresse, för både väg 570 och 569, att utgöra attraktiva rallyvägar där hastigheter upp mot 100 km/h är vanligt förekommande. Det är främst MC-förare och sportbilssällskap som håller till här och tävlar mellan Smällan/Dalsta och Skansundet fram och tillbaka. Ingen saktar ner till 50 km/h vid Bergavägen.

Med den brutala avverkning av träd som kommunen gjorde längs väg 226 mellan Flemingsberg och Tumba i samband med utbyggnaden av en ny GC bana i mycket färskt minne, vill jag försäkra mig om att kommunen inte kommer upprepa dessa ingrepp ute i vår landsbygd. Jag utgår ifrån att GC banan planeras att dras över åkermarken på norra sidan av väg 570. Det finns många träd och buskar längs med väg 570 till glädje för oss som bor här och åker förbi dessa varje dag samt att de utgör ett skydd för människor och djur och håller väggkanten på plats. Den biologiska mångfalden och artskyddet ska inte nallas på till förmån för en GC bana!! (Det ska även beaktas att Vattenfall Eldistribution planerar för en ny kraftledning vilket i värsta fall kan innebära att ytterligare 1000-talet träd avverkas i ledningsgatan. Hela Snäckstavik kommer urholkas och driva bort den artrikedomen som finns här - är det den målbild kommunen ser framför sig?). Förmodligen tillhör träden Trafikverket i vägområdet men att avverka 1000-talet träd längs vägen för att tillfredsställa ett 40-tal familjer i Grindstugan och förstöra landskapskänslan är inte rimligt. Nu tänker ni säkert att även boende i Kagghamra Tomtområde kan nyttja denna GC bana. Det finns inte inritat någon GC bana i nya detaljplanen för Kagghamra Tomtområde, utan detaljplanen säger att det ska planeras när ny vägplan tas fram av Trafikverket, vilka är väghållare och som redan meddelat att de inte har någon intention att göra någon ny vägplan genom Kagghamra Tomtområde inom den närmaste framtiden. Alltså är min uppfattning att det enbart är Grindstugan som har glädje av den nya GC banan fullt ut och boende i Kagghamra Tomtområde kan ansluta vid Grindstugan. Är det en rimlig investering av kommunen? Är det inte så att det är på väg 225 som flest bussturer sker?

Hade kommunen tagit tillfället i akt och investerat våra skattemedel i en GC bana längs hela väg 569 och knutit ihop den med väg 225 vid Smällan i samband med VA-utbyggnaden, så hade det varit till glädje för oss boende på landsbygden, att kunna cykla till kollektiva färdmedel och service. Den investeringen och miljövinsten hade varit rimlig.

Hur kommer kommunen ombesörja snöröjning och sandning av GC-banan vintertid tidig morgon, dagtid och kvällar? Turtätheten på buss 727 är som alla vet begränsad och det kan vid kraftiga snöfall snabbt valla igen mellan busstuererna. Hur är planeringen kring framkomlighet på GC banan vintertid? Från Grödinge kyrka till Kaggfjärden rinner en bäck/ån som vid regn och snösmältning snabbt svämmas över, kommer en bro byggas över bäcken/ån som klarar av tung trafik (snöröjare)?

Kommentar: En artskyddsinventering har utförts efter granskningsskedet och planförslaget är anpassat efter denna. Det har föranlett bland annat att vissa tomter har blivit mindre för att inte inskränka på naturvärdena.

Detaljplaneförslaget följer översiktsplanens intentioner av förnyelse och förtätning som gäller Grödinge och landsbygden i övrigt. I översiktsplanen är området utpekad för att ge utrymme till nya bostäder på landsbygden. Den nya bebyggelsens läge och placering ska harmoniera med kulturmiljön och landskapet. Landskapskaraktären ska tas tillvara och nya bostäder ska placeras i bryn, intill vägar eller i kanten till det öppna landskapet. Den nya bebyggelsen ska samlas i små grupper och i närmaste anslutning till vägar, kommunikation och i de stråk där kommunalt vatten och avlopp planeras. Botkyrka kommun kommer inte att bekosta en gång- och cykelväg längs med 570 eller en busskur vid busstation Bergavägen, kommunen har ändrat sig eftersom det blir för kostsamt. Detaljplanen möjliggör för att en enklare grusad gång- och cykelväg anläggs längs med väg 570 inom aktuellt planområde. Skogsbolaget Snäckstavik äger all mark bort till busstation Bergavägen och kan upplåta marken för en enklare icke vinterunderhållen, icke upplyst gång- och cykelväg bort till busstation Bergavägen samt en busskur. Detta kommer i så fall vara en gång-och cykelväg och en busskur med enskilt huvudmannaskap som bekostas och driftas av en samfällighet. Om Kagghamra vägförening är intresserade av att samfinansiera med samfälligheten kan gång- och cykelvägen fortsätta till Kagghamra tomtområde.

G5. Lantmäteriet. SBF/2018:00213–81

För plangenomförandet viktiga frågor där planen bör förbättras

- MOTIVERING TILL VAL AV ENSKILT HUVUDMANNASKAP
SAKNAS

När kommunen väljer att låta en detaljplan ha enskilt huvudmannaskap för de allmänna platserna, i stället för kommunalt, skall de särskilda skälen för detta redovisas i planhandlingarna. Vid Lantmäteriets genomläsning har inte någon sådan motivering hittats i de aktuella planhandlingarna.

Kommentar: En motivering är utvecklad i planbeskrivningen.

- RÄTTIGHETER

Rättigheterna som berörs inom planområdet är inte redovisade i grundkartan.

Kommentar: Detta är kompletterat i plankartan.

- ADMINISTRATIV BESTÄMMELSE OM GENOMFÖRANDETID
SAKNAS

Kommunen ska enligt 4 kap 21 § PBL ange en administrativ bestämmelse om vilken genomförandetid som gäller för detaljplanen. I den aktuella detaljplanen saknas en sådan bestämmelse för samtliga områden utom ett område planlagt för kvartermark för Bostad i planens södra del, markerat med beteckningen a2. Lantmäteriet noterar att planens genomförandetid enligt 4 kap 23 § PBL därmed blir 15 år från den dag då beslutet att anta planen vinner laga kraft.

Kommentar: Det är tillagt i plankartan att det är 15 års genomförandetid för hela planen.

- ÖVRIGA FRÅGOR

På plankartan finns det inte angivet vilket utskriftsformat som ska användas för att den angivna skalan ska stämma.

Kommentar: Korrigerat i plankartan.

G6. Förpacknings- och Tidningsinsamlingen, FTI, SBF/2018:00213–84

Det är jättebra att man i detaljplaneförslaget tagit med yta för återvinning; men varför är det en tvingande bestämmelse att det ska vara nedgrävda behållare/underjordsbehållare? Har upphandling av utförande/tömning etc skett redan eftersom det står som det gör?

Ändringar av förordningen för producentansvar av förpackningar diskuteras men hur det blir med insamlingsansvar etcetera är ännu inte klart eller beslutat.

Kommentar: Planbestämmelsen är ändrad till Återvinning.

Möjligheterna att bilda gemensamhetsanläggning för bland annat hantering av dagvatten utanför kommunalt verksamhetsområde, vilka fastigheter och anläggningar som bör ingå och hur dessa kommer till stånd kan förtydligas.

Kommentar: Detta är förtydligat i genomförandedelen.

G7. Kommunledningsförvaltningen, SBF/2018:00213–86

Bebyggelsen är föreslagen i ett stråk där nya bostäder på landsbygden kan tillkomma i enlighet med Översiktsplan 2040. I översiktsplanen uttrycks kommunens vilja och avsikt att låta landsbygden leva genom att ge utrymme för nya bostäder och fler verksamheter i angivna delar av Grödingelandet. Som översiktsplanen uttrycker vill kommunen begränsa en fortsatt spridd landsbygdsbebyggelse och i stället koncentrera ny bebyggelse i föreslagna stråk, som det utmed väg 570. Detta för att som helhet kunna ta till vara landsbygdskaraktären och slå vakt om värdefulla natur- och kulturmiljövärden och fortsätta kunna utveckla värden för besök, aktiviteter och naturupplevelser. Områdets läge intill Sörmlandsleden ger fina möjligheter till detta som bör tas till vara.

Området för bebyggelsen ligger inom Riksintresse för kulturmiljövård med nationellt viktiga värden och kvaliteter. Kommunen uttrycker genom Översiktsplan 2040 att värdekärnorna för riksintresset i Grödinge ligger i kulturmiljöerna. Det är därför viktigt att den tillkommande bebyggelsen tar hänsyn till den kulturlandskapsanalys som genomförts. Detta gäller både i platsens utformning, anpassning till terrängen och i volym på bostadsenheter och bostadsområdet som helhet. När kultur- och naturvärden är av nationellt intresse, som på den här platsen, bör det finnas möjlighet att dessa värden kan komma fler till gagn än de boende. Det är därför viktigt att området inte upplevs som stängt eller privat och en sluten utformning med till exempel inhägnader är därför olämpligt. Kommunledningsförvaltningen vill även uppmärksamma samhällsbyggnadsförvaltningen på den översyn av riksintressen som regeringen uppdragit Boverket att samordna, med slutredovisning den 15 september. Kommunledningsförvaltningen är positiva till att verka för att en åtgärdsvalsstudie tas fram för väg 570 och behöver delta i de strategiska samtalen med Trafikverket gällande åtgärdsvalsstudien.

Trafiksäkerheten, till exempel gällande hastighetsbegränsningar, är viktig att utreda med fler boende i området.

Utifrån storlekar på bostadsenheter kan flera av de tillkommande boende antas vara barn och i utredningsarbetet är därför särskilt viktigt. Barn är ofta hänvisade till att vara oskyddade trafikanter och det finns ett stort behov av säkra gång och cykelvägar i området. Det är därför särskilt viktigt att cykel och gångväg längs väg 570, mellan Kagghamra och väg 569, blir verklighet både

som en trygghetsåtgärd och som en del i arbetet för att säkerställa barnrättsperspektivet. Vägen är en del av ett utpekad huvudcykelstråk i blandtrafik, i Översiktsplan 2040. Upplyst gång och cykelväg underlättar dessutom för mer hållbara resor än dem med bil. När det gäller kollektivtrafikförsörjningen behöver även kommunledningsförvaltningen delta i strategiska samtal med Trafikförvaltningen, Region Stockholm.

En miljöstation i området är ett positivt tillskott och kommer kunna nyttjas av hela närområdet.

Kommentar: Noterat

G8. Kagghamra Tomtägare- och Kagghamra Samfällighetsförening, SBF/2018:00213–87

Våra synpunkter gäller i första hand byggandet av gång- och cykelväg väg utefter hela väg 570.

Korsningen väg 569 - väg 570 är Grödinges farligaste korsning beroende på, att sikten på väg 569 är skyddad i båda riktningarna samt att bilisterna håller alldeles för hög hastighet i kurvan.

Busshållplatsen vid Bergavägen är helt oskyddad för väntande busstrafikanter och dessutom saknar den en busskur.

Den är i dag inte utformad som en ordinarie hållplats och vi anser att den är helt olämplig för yngre skolbarn på grund av olycksrisken. Barn i den åldern har inte utvecklat sin förmåga att inse riskerna och att ta konsekvenserna.

För att utnyttja den planerade cykelparkeringen på andra sidan vägen måste skolbarnen passera väg 569 fram och tillbaka till busshållplatsen, vilket också utgör en olycksrisk.

Den planerade cykelparkeringen är helt obevakad hela dagen och det är fritt fram för cykelstöld.

I närområdet mellan Grindstugan samt utefter väg 570 och fram mot väg 569 finns ingen bebyggelse, där barnen kan söka hjälp vid behov, om det skulle behövas.

Utefter väg 570 finns gammal bebyggelse, Kagghamra Tomtområde, som är inne i ett generationsskifte och inom en snar framtid kommer Dalsta att utökas och få ytterligare kommande småhusbebyggelse

Det är inte enbart Grindstugans nya invånare som behöver en trafikvänlig gång/cykelväg utan även de gamla som bor i området och de nya invånarna som i framtiden kommer att bosätta sig i närområdet.

Samhällsbyggnadsnämnden borde utvidga frågan och lyfta frågan upp till en högre nivå, att låta bygga en gång/cykelväg längs med hela väg 570, vilket är ett gammalt krav som föreningarna KTF och KSF har ställt ända sedan 1990-talet, vilket skulle innebära för alla gång- och cykeltrafikanter en mycket trafiksäkrare och en vänligare miljö.

Hållplatserna vid väg 225 är utbyggda för väntande resenärer samt att i dess närhet finns bebyggelse, vilket kan vara en trygghet för skolbarnen. Här kan man planera för en cykelparkering som möjligtvis kan minska cykelstölderna eftersom det på dagtid alltid finns människor i närheten och i rörelse. Där finns även en ridskola som är välbesökt av barn och ungdomar, med hållplats på väg 225.

Längs med väg 225 har man fri sikt åt båda hållen. Vi förväntar oss att man bygger busskurer vid båda hållplatserna. Vi förordar även en sänkning av hastigheten på väg 225 eftersom man räknar övergångsstället vid hållplatserna som skolväg, alternativt är att övergångsstället förses med trafikljus.

Fråga: Kommer gång- och cykelvägen att plogas och underhållas vintertid?
Kommentar: Botkyrka kommun kommer inte att bekosta en gång- och cykelväg längs med 570 eller en busskur vid busstation Bergavägen, kommunen har ändrat sig eftersom det blir för kostsamt. Detaljplanen möjliggör för att en enklare grusad gång- och cykelväg anläggs längs med väg 570 inom aktuellt planområde. Skogsbolaget Snäckstavik äger all mark fram till busstation Bergavägen och kan upplåta marken för en enklare icke vinterunderhållen, icke upplyst gång- och cykelväg till busstation Bergavägen samt en busskur. Detta kommer i så fall vara en gång-och cykelväg och en busskur med enskilt huvudmannaskap som bekostas och driftas av en samfällighet. Om Kagghamra vägförening är intresserade av att samfinansiera med samfälligheten kan gång- och cykelvägen fortsätta till Kagghamra tomtområde.

Citat från "Underrättelse om granskning" sidan 1(4) "På grund av framför allt Trafikverkets, yttrande som får medhåll av Länsstyrelsen men också med anledning av Trafikförvaltningens, Socialförvaltningens och Kagghamra Väg-

och Tomtägareförening så verkar Samhällsbyggnadsförvaltningen för att göra en åtgärdsvalstudie tillsammans med Trafikverket för väg 570.”

Kommentar: Trafikverket har svarat att de inte har medel för en åtgärdsvalstudie för väg 570 just nu.

G9. Trafikförvaltningen. SBF/2018:00213–88

Region Stockholm saknar referens till RUF 2050 i planhandlingarna. Planen nämner endast att ökad fragmentering av den gröna kilen kommer att ske i och med planen. Då Grindstugan ligger inom en grön kil i RUF 2050 är det extra viktigt att planen beskriver vilket förhållningssätt som tillämpas till den gröna kilen samt hur planen avser hantera förlust av funktioner och värden. Region Stockholm, trafikförvaltningen har tidigare yttrat sig om Botkyrka - Hanvedenkilen och framfört önskemål om att utveckla området och då betonat den bristande kopplingen till RUF och framför allt förutsättningen att tillgoda området med kollektivtrafik.

Området kollektivtrafikförsörjs av två linjer. Längs väg 225 går linje 783 som trafikeras mellan Södertälje centrum och Nynäshamn station med avgångar var 60:e minut. Hållplats Dalsta ligger ca 2 km från detaljplaneområdet. Längs väg 569 går linje 727 var 60:e minut under rusningstrafik och under övrig tid varannan timme. Eftersom linje 783 har högre turtäthet än linje 727 kan ett något längre avstånd till busstrafiken accepteras i Kagghamra. Så som betonades i samrådsskedet är detaljplanens ca 40 bostadsenheter inte tillräckligt underlag för att öka turtätheten för busslinje 727 eller 783. Det ger inte heller underlag för att dra om busslinje för att trafikera väg 570. Trafikförvaltningen planerar därmed inte för några förändringar.

Trafikförvaltningen vill fortsatt understryka att en god kollektivtrafik inte kommer att kunna erbjudas till planområdet och bedömer att planförslaget innebär en risk för ökat bilberoende snarare än att bidra till ökat underlag för kollektivtrafikresande. Förutsättningarna förbättras något av att cykelparkering vid hållplats på Bergavägen, liksom en belyst gång- och cykelväg dit planeras. För att dessa åtgärder ska bidra till val av färdmedel är det dock av stor vikt att cykelparkering och belyst gång- och cykelväg tillkommer tillsammans med bebyggelsen och inte i ett senare skede. Om detta inte kan säkerställas avråder Region Stockholm även fortsättningsvis från att bygga bostäder i området.

Kommentar: I bilagan ekosystemtjänster och skötsel framgår hur naturområdena kring och genom planområdet grindstugan som även fungerar som gröna samband ska skötas och förädlas för att kunna öka naturvärdena i området. På så sätt kan förlust av funktioner och värden för Hanvedenkilen hanteras.

Botkyrka kommun kommer inte att bekosta en gång- och cykelväg längs med 570 eller en busskur vid busstation Bergavägen, kommunen har ändrat sig eftersom det blir för kostsamt. Detaljplanen möjliggör för att en enklare grusad gång- och cykelväg anläggs längs med väg 570 inom aktuellt planområde. Skogsbolaget Snäckstavik äger all mark bort till busstation Bergavägen och kan upplåta marken för en enklare icke vinterunderhållen, icke upplyst gång- och cykelväg bort till busstation Bergavägen samt en busskur. Detta kommer i så fall vara en gång- och cykelväg och en busskur med enskilt huvudmannaskap som bekostas och driftas av en samfällighet. Om Kagghamra vägförening är intresserade av att samfinansiera med samfälligheten kan gång- och cykelvägen fortsätta till Kagghamra tomtområde.

G10. Miljö- och hälsoskyddsnämnden. SBF/2018:00213–89

Miljöenheten föreslår att förslaget till detaljplan för Grindstugan tillstyrks och lämnar samtidigt följande synpunkter:

Det är positivt att parkeringsplatserna för besökare till Snäckstaviks våtmark, som miljöenheten sköter, blir kvar och att de blir mer iordningsställda. Som nämns i sammanfattningen av undersökningen finns det ett utströmningsområde för grundvatten vid infarten från väg 570 till planområdet. Vid vissa tider på året kan utströmningen vara ganska kraftig. Detta behöver beaktas vid planering och utformning av föreslagna anläggningar i detta område. De skyddsvärda träd som är utpekade i naturvärdesinventeringen behöver skyddas från påverkan i samband med exploateringen.

Kommentar: Träden ligger på naturmark och en skötselplan har upprättats för att främja naturvärden.

Trots relativt omfattande reningsåtgärder förväntas detaljplanen medföra att utsläppen av närsalterna kväve och fosfor kommer att öka från planområdet efter exploatering. Detta är nästan omöjligt att undvika då naturmark övergår till kvartsmark. Dagvattnet från planområdet rinner så småningom ut i Kaggfjärden. Kaggfjärden har måttlig ekologisk status på grund av övergödning som orsakas av kväve och fosfor. Av denna anledning bör man i det fortsatta

planarbetet se över om det till en rimlig kostnad går att rena dagvattnet från planområdet ytterligare, särskilt med avseende på kväve och fosfor.

Kommentar: Den ökning av ämnena fosfor och kväve som beräknas uppkomma till följd av exploateringen i det aktuella planområdet reduceras via följande åtgärder:

- Ett makadamdike intill vägen genom området (planbestämmelse dike).
- Ett underjordiskt makadammagasin för att omhänderta dagvatten från hårdgjorda ytor i den södra delen av området (planbestämmelse, fördröjning).
- En översilningsyta på ca 792 kvm där det avskärande diket på västsidan mynnar ut (planbestämmelse fördröjning).
- Gräsytor på tomtmark anläggs med stor sandinblandning i matjordslagret för att öka infiltrationen av dagvatten i området.
- Planbestämmelser som reglerar hur mycket marken får hårdgöras, 30% respektive 40% beroende på planerad bebyggelse finns med i plankartan.
- Avskärande diken för att hantera det dagvatten som rinner in i planområdet från öst och väst.

Ur ett recipientperspektiv kan dock ytterligare rening förväntas eftersom inget direktutsläpp av dagvatten från planområdet förväntas ske till recipienten. Fördröjt flöde från planområdet och flöde från vägområdet leds bort via gräsdike och våtmarksområde till Snäckstaviksbäcken som mynnar i Kaggfjärden. Det kan därmed antas att de ämnen som uppkommer i planområdet reduceras ytterligare. Exempelvis kommer näringsämnen i vattnet att fångas upp av växtlighet dessförinnan. Det ska även noteras att när reningsanläggningar läggs i serie kommer den samlade reningseffekten att bli högre än om reningseffekter beräknas var och en för sig. (ett plus ett blir mer än två). Bland påverkanskällorna för recipienten gällande näringsämnen pekas i VISS förutom urban markanvändning även jordbruk, skogsbruk, hästgårdar och enskilda avlopp ut. Som beskrivet i dagvattenutredningen står planområdet för ca 0,03 procent av den direkta fosforbelastningen på recipienten. Kommunens bedömning är att denna marginella ökning inte kommer påverka recipienten Kaggfjärden och att planförslaget uppfyller krav avseende frågor som rör miljö kvalitetsnormer för vatten.

G11. Vattenfall Eldistribution AB. SBF/2018:00213–90

Vattenfall Eldistribution AB, nedan Vattenfall Eldistribution återkommer med svar på remiss och lämnar följande yttrande:

E-områdets placering för transformatorstationen är inte godtagbar. Avståndet mellan stationen och kund överstiger för mycket, avståndet överstiger 300 meter vilket medför tekniska svårigheter för Vattenfall Eldistribution att bygga ett

fungerande elnät. Avståndet skall inte vara över 300 meter. Se bifogad karta för förslag till placering av E-område.

Kommentar: E-området är omplacerat.

Vattenfall Eldistribution önskar att E-områdets beteckning ändras till ”Transformatorstation”.

Kommentar: E-områdets beteckning är ändrad till Transformatorstation i plankartan.

I övrigt noterar Vattenfall Eldistribution att våra synpunkter har tagits upp i samrådsredogörelsen och i uppdaterade planhandlingar. Vi har inget ytterligare att tillägga.

G12. Trafikverket. SBF/2018:00213–89

Övergripande

Trafikverket är väghållare för väg 570 i anslutning till detaljplaneområdet. Trafikverket anser att detaljplanen förstärker de brister som finns utmed omgivande statligt vägnät avseende bland annat trafiksäkerhet. Det är inte klarlagt att brister i omgivande vägnät utanför detaljplaneområdet kan åtgärdas eller hur och när det kan ske. Trafikverket anser därför att detaljplanen inte ska gå vidare för antagande.

Trafikverket anser även att lokaliseringen är mindre lämplig utifrån förutsättningar att kunna bidra till ett transporteffektivt transportsystem.

- Väg 570

Som framfördes under samrådet har väg 570 en låg standard vilket även framgår av kommunens trafikutredning. Trafikverket framförde även att det inte finns några avsatta medel eller resurser för nödvändiga utredningar såsom åtgärdsvalstudier för att utreda de brister som finns utmed berörda vägar. Förutsättningar för finansiering av eventuella åtgärder är även begränsade.

Kommunen framför att man vill verka för att genomföra en åtgärdsvalstudie för väg 570. Sedan samrådet har Trafikverket haft en intern diskussion om de åtgärdsbehov som uppkommer med anledning av planerade exploateringar och förutsättningarna att hantera fortsatt utredningsbehov. Behovet av utredningar kopplat till brister i länets statliga infrastruktur är relativt stort och prioritering av utredningsinsatser är därför nödvändigt. Trafikverkets bedömning är att det inte finns förutsättningar för Trafikverket att kunna prioritera att driva och finansiera en åtgärdsvalstudie för väg 570.

Kommentar: Botkyrka kommun kommer inte att bekosta en gång- och cykelväg längs med 570 eller en busskur vid busstation Bergavägen, kommunen har ändrat sig eftersom det blir för kostsamt. Detaljplanen möjliggör för att en enklare grusad gång- och cykelväg anläggs längs med väg 570 inom aktuellt planområde. Skogsbolaget Snäckstavik äger all mark bort till busstation Bergavägen och kan upplåta marken för en enklare icke vinterunderhållen, icke upplyst gång- och cykelväg bort till busstation Bergavägen samt en busskur. Detta kommer i så fall vara en gång- och cykelväg och en busskur med enskilt huvudmannaskap som bekostas och driftas av en samfällighet. Om Kagghamra vägförening är intresserade av att samfinansiera med samfälligheten kan gång- och cykelvägen fortsätta till Kagghamra tomtområde.

- Väg 570 som kulturväg

Trafikverket vill komplettera samrådsyttrande med information om att väg 570 är klassad som kulturväg. Värdet hos en kulturväg ligger ofta i vägens linjeföring i landskapet samt dess bredd och sträckning och hur den smälter in i miljön. Detta talar emot större ombyggnationer av vägen som kan påverka vägens kulturvärde och lämpligheten med exploateringar som ger upphov till behov av ombyggnationer. Kulturvärdet kan även påverkas av en kommunal gång- och cykelväg utanför vägområdet vilket behöver beaktas av kommunen.

Väg 570 har även en artrik vägmiljö vilket behöver beaktas.

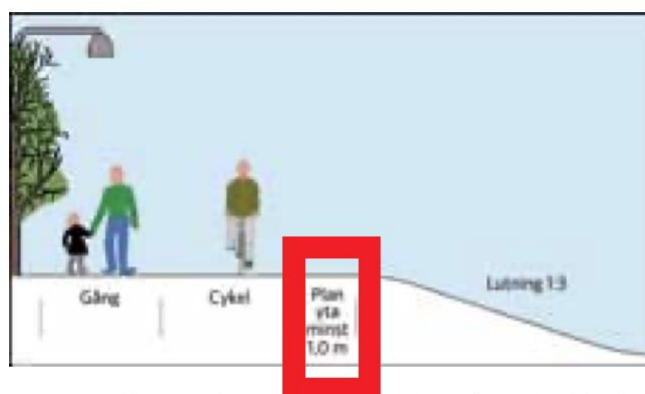
Kommentar: Se kommentar ovan. Gång- och cykelvägen kommer att vara en enkel smal grusväg utan belysning som inte kommer att påverka det omkringliggande kulturlandskapet eller den artrika vägmiljön då den ska placeras 1 meter ifrån vägdiket (2 meter ifrån körbanekant).

Kommunen anser också att tillgängligheten till kulturmiljön skulle förbättras med en grusväg då de som vandrar Sörmlandsleden slipper gå på väg 570.

Oskyddade trafikanter

Detaljplanen redovisar en gång- och cykelväg inom detaljplaneområdet. Behovet av gång- och cykelväg finns dock även utanför detaljplaneområdet och för det behovet finns det ingen säkerställd lösning. Avståndet mellan gc- väg inom planområdet och vägområde för väg 570 är smalt på delar av sträckan. Avståndet bör vara större än två meter enligt VGU.

Det är en meter mellan vägområde och grusvägen vilket stämmer med VGU. Avståndet är absolut mer än 2 meter från körbanekant till gc-väg.

Ovan: Möblering placeras på gångsidan. Då träd och belysning placeras på samma sida bör dessa placeras i samma rad. Mot öppna diken ska det finnas en plan minst 1 meter bred sidoyta. Lutningen i slänten bör helst vara mindre än 1:3

Bild från Trafikverkets GCM-handbok.

- Planområdets anslutning till väg 570

Efter samrådskedet har kommunen och Trafikverket haft möte om förutsättningar för anslutning till området. Det är positivt att återvinningsstationen har flyttats. Trafikverket har vidare meddelat att anslutningen bör utformas enligt VGU för den dagliga trafiken och inte för större skogsbruksmaskiner. Det utformningsförslag för anslutningen som skickats godkänner inte Trafikverket. Trafikverket anser att anslutningen ska utformas som anslutning A4 enligt VGU och plankartan ska utformas så att annan utformning inte medges. Det anser inte Trafikverket framgår i nuläget.

Trafikverket vidhåller att siktkraven behöver säkerställas vilket innebär behov av borttagning av träd. Kommunen anger att Trafikverket ska ta bort siktkymmande träd. Trafikverket har meddelat kommunen ska ansvara för att ansöka om tillstånd för att ta bort träden och säkerställa rådighet för det.

Sammantaget är det inte klargjort att en godkänd anslutning till planområdet är säkerställd. Som framfördes under samrådet behövs ett tydligt underlag och ett avtal som reglerar former och förutsättningar för ombyggnad av anslutningen.

Kommentar: Anslutningen korrigeras så den stämmer med VGU. Exploatören har ansökt om att få ta bort träden och fått godkänt. Exploatören har skickat handlingar gällande anslutningen och fått godkänt av Trafikverket.

- Buller

Kommunen hänvisar till beräkningar utifrån en kartläggning från 2006 och anger att ekvivalentnivån är under 50 dBA på den mest utsatta platsen. Trafikverket har 2018 genomfört beräkning för bullernivå vid byggnaden på fastigheten Snäckstavik 3:110 som bland annat är planlagd för bostadsändamål i aktuell plan. Beräkningarna visar på ekvivalentnivå 52,6 dBA vid fasad och 73,3 dBA maximal nivå vid fasad. Trafikverket anser därför inte att informationen i planbeskrivningen om att den mest utsatta platsen inom planområdet utsätts för trafikbuller under 50 dBA stämmer.

Trafikverket anser därför att bullerutredning för aktuell och prognostiserad trafik ska genomföras för att säkerställa att riktvärden inte överskrids och att resultat ska framgå i planbeskrivning.

Kommentar: En bullerutredning är gjord och kraven enligt Trafikbullerförordningen på trafikbuller vid fasad samt på uteplats innehålls för Grindstugan samt övriga planerade bostäder inom planområdet.

- Dagvatten

Befintliga trummor under väg 570 tillhör med stor sannolikhet Trafikverkets anläggning. Trafikverket vidhåller att vägens dagvattensystem inte ska nyttjas. I Planhandlingar anges att en ny trumma avses anläggas under väg 570 och vatten ska bortledas vidare i separat dike.

En ny trumma under väg 570 är en åtgärd utanför detaljplaneområdet och kräver tillstånd enligt väglagen. Avtal kan behövas för former och förutsättningar för genomförande. Krav på högre kapacitet än vad som uppstår vid ett 10-årsregn kan krävas och det behöver visas att väg 570 inte riskerar att påverkas negativt.

Kommentar: Exploatören har kommit överens med Trafikverket att få använda Trafikverkets dike och vägtrumma under förutsättning att dagvattenflödena inte ökar. Tillhörande dagvattenutredning 2020-03-31 och PM Framtida dagvattenförhållanden 2022-02-21 visar att dagvattenflödena inte kommer att öka.

- Övrigt

Trafikverket hänvisar till tidigare yttrande om förutsättningar och behov av avtal för eventuella åtgärder som berör statlig infrastruktur och Trafikverkets syn på finansieringsansvar.

Kommentar: Detta är noterat och det har förts en dialog med Trafikverket om vilka avtal som behöver upprättas.

G13. Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har tagit emot rubricerad detaljplan för granskning. Detaljplanen syftar till att uppföra 40 bostäder i form av enbostadshus, parhus, radhus samt kedjehus. Länsstyrelsens yttrande utgår från innehållet i 5 kap. 22 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Länsstyrelsen har samrått med Trafikverket och Statens geotekniska institut under handläggningen av ärendet.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer utifrån våra ingripandegrunder i 11 kap. 10 § PBL att kommunen inte har visat att planförslaget uppfyller krav avseende frågor som rör miljö kvalitetsnormer för vatten samt hälsa och säkerhet utifrån risker kopplat till översvämning och geoteknik. Länsstyrelsen lämnar även övriga synpunkter gällande artskydd.

Ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

- Miljö kvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen saknar en redovisning i planbeskrivningen gällande hur statusen i den aktuella recipienten Kaggfjärden kommer att påverkas av planförslaget. Detta behöver införas inför antagandet.

I dagvattenutredningen (WSP reviderad 2020-03-31) föreslås ett antal åtgärder som är nödvändiga för att ett genomförande av planen inte ska äventyra möjligheterna att följa MKN i recipienten. Dessa behöver beskrivas i planbeskrivningen. Vidare bör kommunen säkerställa att dessa dagvattenåtgärder genomförs.

Kommentar: Planbeskrivningen är kompletterad med en redovisning hur statusen i den aktuella recipienten Kaggfjärden kommer att påverkas av planförslaget. Planbeskrivningen är också kompletterad med en redovisning av de åtgärder som är nödvändiga för ett genomförande av planen inte ska äventyra möjligheterna att följa MKN i recipienten.

- Hälsa och säkerhet

Översvämningsrisk

Länsstyrelsen saknar en redovisning av översvämningsriskerna i planbeskrivningen. Sedan samrådet har kommunen reglerat ett dike för östra delen av planområdet men inte på den västra sidan. Inför nästa skede behöver kommunen redovisa hur planområdet påverkas av höga flöden vid skyfall samt säkerställa att de diken som regleras i plankartan är tillräckliga eller vid behov säkerställa översvämningsrisken på annat sätt.

Kommentar: Avskärande diken på den västra sidan kommer att läggas in i plankartan. Planbeskrivningen kompletteras med information gällande översvämningsrisk samt åtgärder.

Geotekniska risker

I samrådet lämnade Länsstyrelsen inga synpunkter gällande geotekniska risker. I granskningskedet har vi sett att utifrån redovisat underlag så kvarstår flera osäkerheter inför antagandet av detaljplanen.

Av planbeskrivningen med tillhörande underlag Översiktlig ras- och skredriskkartering (WSP, 2018-12-13) samt Geotekniskt PM (WSP, 2018-12-06) framgår det att det inom planområdet finns risk för ras, skred och blocknedfall.

Vidare redovisar kommunen att riskerna bör klarläggas inför exploatering.

Länsstyrelsen anser att det inom planprocessen ska vara klarlagt om markanvändningen är lämplig utifrån markens beskaffenhet. Kommunen behöver därför säkerställa att de geotekniska och bergtekniska förutsättningarna avseende risk för ras, skred, erosion, bergras och blocknedfall har bedömts och säkerställs inom planprocessen. Kommunen behöver också visa att stabiliteten i området är tillfredsställande för planerad bebyggelse. De geotekniska förutsättningarna behöver bedömas utifrån ett förändrat klimat med ökad mängd nederbörd och högre temperaturer. Geotekniska förhållanden samt eventuella åtgärder som krävs ska redovisas i planbeskrivningen. De åtgärder som är möjliga behöver regleras i plankartan.

- *Kommentar: Översiktlig ras- och skredriskkartering (WSP, 2018-12-13) samt Geotekniskt PM (WSP, 2018-12-06) har kompletterats med ett Kompletterande Geotekniskt utlåtande/förtydligande 2022-02-16. Här förtydligas information gällande de geotekniska förutsättningarna utifrån ett förändrat klimat med ökad mängd nederbörd och högre temperaturer. Här klarläggs också att markanvändningen är lämplig utifrån markens beskaffenhet och att stabiliteten i området är tillfredsställande för planerad bebyggelse. Geotekniska förhållanden samt eventuella åtgärder som krävs redovisas i planbeskrivningen. De lösa blocken som identifierats i PM - Bergsyn av Grindstugan (WSP 2022-05-19) har låsts fast med bergbult.*

Övriga synpunkter gällande planens genomförbarhet

- Artskyddsförordningen

I samrådsredogörelsen framgår att en artinventering ska göras efter granskningskedet. Länsstyrelsen rekommenderar att inventeringen görs innan antagandet, eftersom resultatet kan ha påverkan på planförslagets genomförbarhet. En sådan inventering ligger då till grund för kommunens bedömning om före-

byggande skyddsåtgärder behövs inom planområdet, samt om ett genomförande av detaljplanen riskerar att strida mot förbud i artskyddsförordningen (2007:845).

Kommentar: En artskyddsinventering har utförts efter granskningskedet och Inventeringen resulterade i att planområdet har anpassats och flera bostadstomter har blivit mindre för att skydda observerade prioriterade arter enligt artskyddsförordningen.

Planbeskrivningens del om artskydd har uppdaterats. Planbeskrivningens del om ekosystemtjänster och skötselprogram har uppdaterats med information om tvingande och rekommenderade åtgärder för fågeln entita och fladdermus. Genomförandedelen kompletteras med att inga åtgärder utförs i vattenmiljöer som potentiellt kan utgöra fortplantingsområde för grodor eller salamandrar under känslig tid.